

5. За слушною пропозицією професора Л.М.Ковальського, висловленою у ході конференції “Сучасна архітектурна освіта”, КНУБА, листопад 2008 року, для розвитку науки у ВНЗ та заохочення студентів до аналітичних пошуків і розвитку їх мислення необхідно створювати наукову базу з метою реалізації експериментів і проведення пошуків науковців-викладачів та участі у наукових роботах студентів під час теоретичного навчання та практик.

В.В. Товбич

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

Джерело функціонального відтворення, архітектурна освіта в цілому, з деякими зауваженнями і застереженнями вже сформувалася в Україні. Навіть можна стверджувати, що вона (безперервна освіта) адаптується до міжнародних вимог Болонського процесу, а її складова і невід’ємна частина – післядипломна освіта так і не знайшла свого місця в цьому процесі. Як можна вирішити це питання? Спробуємо сформулювати ключові питання і вимоги до такого процесу.

Навіщо. По-перше, це загальноосвітні вимоги до освіти. Кожен фахівець-випускник вищої школи має через певні проміжки часу в тій чи іншій формі ознайомлюватись: з сучасним досвідом в галузі; з новітніми інноваційними методиками і прийомами проектування; конструктивними рішеннями і будівельними і оздоблювальними матеріалами та ін. Є і інша сторона післядипломної освіти — це здобуття додаткових знань з певних спеціалізацій. Наприклад, є певний прошарок архітектурно-управлінських посад, на які призначають фахівців з певним досвідом роботи. Це: головні архітектори областей, міст, районів; начальники управлінь та відділів міністерств, обласних та міських виконавчих органів; фахівці управлінського рівня проектних, науково-дослідних та освітніх закладів та ін. Їм необхідні системні додаткові знання з питань управління, прийняття рішень, роботи з інформаційними базами, знання із суміжних спеціальностей. Такі знання вони можуть отримати в учбових закладах післядипломної освіти, які можуть бути як окремими інституціями, так і при вищих навчальних закладах, які ведуть підготовку архітекторів. Другий варіант бачиться більш ефективним з огляду на кваліфікаційний рівень викладацьких кадрів і матеріальну базу.

Підготовка може проводитись за різними кваліфікаційними програмами. Для бакалаврів, спеціалістів, магістрів. Це можуть бути тижневі курси

підвищення кваліфікації з відривом або без відриву від виробництва. Можуть бути і більш тривалі: 2-3 семестри заочного або дистанційного навчання з можливістю підвищення кваліфікаційного рівня до магістра. В залежності від рівня, вибраного для навчання, формується і пакет учбових курсів і програм. Для здобуття магістерського рівня з бакалаврського все більш-менш зрозуміло і відпрацьовано при здобутті освітньо-професійного рівня для навчання на стаціонарі. Має бути певна корекція предметів і термінів, але в цілому все зрозуміло, відпрацьовано і стабільно. Пріоритет в збереженні предметів має бути надано тим дисциплінам, які не знайшли фахової підтримки в практичній проектній діяльності здобувачів, але конче необхідні для нового рівня професійної діяльності. В залежності від спеціалізації, яку обирає здобувач має бути і варіабельність курсів. Для “Архітектури будівель і споруд”, “Містобудування та ландшафтної архітектури” та “Дизайну архітектурного середовища” це різні предмети, різні проекти і різні терміни на ті чи інші предмети. Акцент має бути зроблено на новітніх інноваційних технологіях та методиках проектування.

Для короткотермінових курсів підвищення кваліфікації має бути принципово інший підхід. Увагу слід зосередити на узагальнених лекційних курсах, де провідні фахівці розкажуть основні світові архітектурні напрямки, тенденції. Матеріали, який практикуючий архітектор не може знайти ні в популярних фахових журналах, ні в наукових виданнях. Для певних пошукачів на адміністративні посади має бути затверджене спеціальне положення про обов'язковість отримання магістерського рівня з управління в архітектурній діяльності для заняття цих посад. Магістерською роботою може бути аналіз стану регіону, звідки магістрант, і результат дослідження, план заходів по розвитку регіону, підвищення інвестиційної привабливості. Під керівництвом висококваліфікованих фахівців майбутній або функціонуючий управлінець-архітектор складе детальний план розвитку регіону, який буде одним із аргументів щодо зайняття ним посади.

Законодавче підґрунтя для створення таких післядипломних освітніх інституцій вже існує, є необхідність тільки в плані дій профільного міністерства та організаційних і підзаконних заходах щодо реалізації.